

Průběžné hodnocení za 2. pololetí 2021

MANAŽERSKÉ SHRNUTÍ

Průběžné hodnocení k 31. 12. 2021 je výstupem projektu *Hodnocení Programu rozvoje venkova na období 2014–2020* (PRV 2014–2020). Zpráva shrnuje finanční a věcný pokrok realizace PRV k 31. 12. 2021 a vyhodnocuje jej v rámci odpovědí na společné evaluační otázky 1–21 s výjimkou otázek zaměřených na synergie a komplementarity, které nejsou součástí průběžného vyhodnocování v rámci pololetních zpráv a budou znovu vyhodnoceny až v rámci rozšířeného hodnocení.

Celkový přístup k hodnocení

Průběžné jarní hodnocení 2022 je založeno na kombinaci kvantitativních a kvalitativních evaluačních metod, které byly využity pro přípravu odpovědí na jednotlivé evaluační otázky. Zvolené metody vychází z vodítek EK pro hodnocení PRV, především z *Pokynů k vyhodnocení otázek 1–21 pro Střednědobé hodnocení 2017*¹.

Kontext hodnocení

K 31. 12. 2021 bylo v PRV vypsáno celkem 13 kol výzev. V druhé polovině roku 2021 proběhlo 13. kolo výzev a také probíhal kontinuální příjem pro opatření M19 Podpora místního rozvoje na základě iniciativy LEADER a opatření M20 Technická pomoc.

V případě environmentálních opatření probíhá podávání žádostí o dotaci formou tzv. Jednotné žádosti od roku 2015² a dále pak také v tomto pololetí také v rámci operace 8.4.1 Obnova lesních porostů po kalamitách.

V druhé polovině roku 2021 nedošlo k žádné modifikaci programového dokumentu a zůstává v platnosti 9. modifikace.

Finanční pokrok realizace

Celkové čerpání PRV k 31. 12. 2021 činí 3 368 677 072 EUR³⁴, což představuje 70,9 % celkové alokace na PRV. Oproti 30. 6. 2021 byl dosažen uspokojivý pokrok ve výši 5,3 procentního bodu.

¹Assessment of RDP results: How to prepare for reporting on evaluation in 2017 a Annex 11 – Fiches for answering common evaluation questions for RDP 2014 – 2020; European Commission (2016)

² V roce 2021 k 15. 6.

³ Pro přepočet byl po konzultaci se zadavatelem použit kurz ECB k 31. 12. 2021 ve výši 24,858 CZK/EUR, způsob přepočtu pro jednotlivé fáze čerpání je vysvětlen v kapitole 2.2

V rámci environmentálních (plošných) opatření⁵ bylo k 31. 12. 2021 celkem proplaceno 2 370 042 940 EUR⁶, což činí 77,4 % alokace na tato opatření (pololetní nárůst o 5,2 procentního bodu). Nejvyššího pokroku u plošných opatření dosahuje čerpání v opatření M15 Lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů (95,1 %), nejnižšího M11 Ekologické zemědělství a podle rámcové směrnice o vodách (74,3 %). V absolutní hodnotě se na čerpání environmentálních opatření podílí nejvíce opatření M13, na jehož závazky bylo proplaceno cca 932 mil. EUR.

U projektových opatření⁷ bylo od počátku programového období k 31. 12. 2021 proplaceno 978 970 025 EUR (z toho 12 697 716 EUR za projekty z PRV 2007 – 2013). Tato částka zahrnuje i splátky dotace v operaci 6.1.1. Zahájení činnosti mladých zemědělců. Celkové čerpání v projektových operacích k 31. 12. 2021 představuje 59,0 % alokace na projektové operace (nárůst oproti polovině roku 2021 o 4,4 procentních bodů). Nejvyšší míry čerpání u projektových opatření představují investiční operace 4.3.1 Pozemkové úpravy (97,4 %), 8.6.2 Technické vybavení dřevozpracujících provozoven (97,4 %) a 8.6.1 Technika a technologie pro lesní hospodářství (89,1 %).

Věcný pokrok

Věcný pokrok realizace jednotlivých operací je popsán ve zprávě v kapitole 3.3 v rámci jednotlivých opatření, které vstupují do hodnocení a do odpovědí na jednotlivé evaluační otázky.

Obdobně jako v minulém hodnoceném období (k 30. 6. 2021), nejvyšší věcný pokrok u projektových operací dosahují operace 4.1.1 Investice do zemědělských podniků, 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců a podopatření 8.6. U výše zmíněných operací byla zaznamenána i nejvyšší míra čerpání dotace vůči dané alokaci. Razantní implementační pokrok je patrný v rámci opatření M16 s výjimkou oprace 16.4.1.

Nízký implementační pokrok k 31. 12. 2021 vykazují i nadále počty účastníků na vzdělávacích akcích (1.1.1)⁸ s výjimkou prioritní oblasti 2B a 3A.

Rovněž implementace projektů opatření M19 je stále na spíše nižší úrovni, ale odpovídá zpoždění začátku realizace jednotlivých projektů v rámci opatření M19.

⁴ Včetně proplacených starých závazků ve výši 19 664 737 EUR (předčasné ukončení zemědělské činnosti)

⁵ Do environmentálních (plošných) operací jsou zahrnuty opatření M10, M11, M12, M13, M14, M15 a operace 8.1.1.

⁶ Z toho 23 446 346 EUR představuje čerpání prostředků státního rozpočtu ČR, o které byla navýšena alokace opatření M14 (tzv. top up, viz kap. 2).

⁷ Do projektových operací jsou zahrnuty projekty v opatřeních M01, M04, M06, M08 (vyjma operace 8.1.1), M16, M19 a M20.

⁸ Situace v letech 2020 a 2021 byla značně ovlivněna omezením možností konání akcí s ohledem na opatření spojená s COVID-19.

V předchozím roce 2020 došlo, v důsledku uzavření příjmu nových žádostí o zařazení do pětiletých závazků v opatřeních M10 a M11 (se dvěma výjimkami u marginálních titulů v opatření M10), k mírnému poklesu celkové výměry závazků u obou těchto dominantních opatření. Příslušná nařízení vlády sice umožnila uzavírání navazujících zkrácených závazků na dvouleté, resp. jednoleté (od roku 2021) překlenovací období do schválení Strategického plánu SZP pro období 2023–2027, ty mohou být ale uzavírány pouze na plochách, které byly k 31. 12. 2019 zařazeny do standardního závazku. Tyto závazky tedy nebylo možné uzavírat na nových plochách. V roce 2021 ale bylo toto omezení pro opatření M11 zrušeno, v roce 2021 tedy mohou být znovu uzavírány zkrácené závazky i na zcela nových plochách. V důsledku této změny došlo k výraznému nárůstu celkové plochy závazků v opatření M11 v celkové výši cca 24 tisíc ha (meziroční nárůst o cca 4,5 %). Naopak, v případě opatření M10, kde k plošnému zrušení omezení uzavírat nové závazky nedošlo, pokračuje mírný pokles celkové výměry závazků, meziročně o cca 0,1 %. Obě opatření ale dosahují cílových hodnot ploch pod závazkem, které naplňují ze 109,5, resp. 99,7 % (v případě opatření M11 došlo k navýšení cílové hodnoty celkové plochy pod závazkem o cca 15 %; před tímto navýšením by tedy cílová hodnota opatření byla plněna ze 115,1 %).

Implementace opatření M13 vykazuje setrvalý stav, je pozorován velmi malý pokles závazkované plochy v rozsahu desetiny procenta. Podobně setrvalý trend závazků je pozorován také v opatření M12. Naopak, v případě opatření M15 byl po dramatickém navýšení ploch závazků v předchozím roce zaznamenán v roce 2021 naopak výrazný pokles těchto ploch v rozsahu cca 30 až 38 %. Zatímco v případě podopatření 15.2.1 je i přes tento pokles celková výměra závazků vyšší než v roce 2019, u podopatření 15.1.1 plocha závazků naopak výrazně poklesla i ve srovnání s rokem 2019, a to o cca 1000 ha. Důvodem těchto poklesů je uzavření možnosti uzavírat nové závazky v opatření M15 v roce 2021.

Vyhodnocení evaluačních otázek

Intenzita celkového příspěvku PRV k podpoře rozvoje znalostní základny, spolupráce a inovací, celoživotního vzdělávání a posílení vazeb na výzkum a vývoj se v průběhu druhé poloviny roku 2021 dále zvýšila zejména díky i nadále se zrychlující realizaci opatření M16 Spolupráce. I nadále však přetrává nižší tempo implementace v operaci 16.4.1 Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů.

Informační a vzdělávací akce podpořené programem navštívilo již přibližně 20 % pracovníků sektoru. Celkový počet účastníků vzdělávacích akcí, s výjimkou PO 2B a 3A, zůstává velmi nízký (13 % u všech realizovaných akcí).

Vzhledem k průběhu implementace PRV v operaci 4.1.1 Investice do zemědělských podniků lze konstatovat, že PRV přispívá k modernizaci podpořených zemědělských podniků v očekávané míře.

Z vyhodnocení nárustu HPH a výkonu u podpořených zemědělských podniků lze konstatovat, že byl zaznamenán pozitivní vývoj, resp. efekt u podpořených subjektů.

Z probíhající implementace PRV je patrné, že tento program přispívá ke vstupu mladých zemědělců do odvětví zemědělství. Bylo podpořeno 1 139 mladých zemědělců v rámci operace 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců, což představuje 4,3 % všech zemědělských podniků v ČR.

Proplacené projekty, které v rámci operace 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů realizovaly potravinářské podniky (382 jedinečných žadatelů), představují 5,3 % všech potravinářských podniků v ČR, což znamená překročení cílové hodnoty podílu počtu podpořených podniků z PRV vůči všem potravinářským podnikům, která činí 4,3 %, o 24 %.

Intervence PRV tak přispěly ke zlepšení konkurenceschopnosti potravinářských podniků ve vyšší než zamýšlené míře. Z tohoto pohledu lze hodnotit příspěvek PRV na investice do přidávání hodnoty při zpracování zemědělských výrobků za přínosný.

Pokrok v realizaci intervencí, které by měly přispět ke zvýšení ekonomické výkonnosti subjektů podnikajících v lesním hospodářství, je zřejmý, a to díky udržitelné dynamice nově v obou operacích souběžně.

Počet podpořených podniků v rámci diverzifikace podnikání dosahuje uspokojivých hodnot a lze předpokládat, že PRV přispěje k diverzifikaci činností v zemědělství v zamýšlené míře, s výjimkou počtu vytvořených pracovních míst, přičemž problém s pracovními místy je průřezový pro většinu relevantních opatření a operací.

Intervence PRV přispěly k produkci energie OZE v ročním objemu 3 524 Toe, což odpovídá 147,5 TJ. Uvedené množství představuje pouze 0,27 % z produkce biomasy v ČR určené k využití mimo domácnosti. Z výše uvedeného vyplývá, že příspěvek PRV k využívání energie z OZE je v rámci produkce energie z biomasy v ČR velmi nízký.

Dlouhodobý monitoring výsledků opatření M14 na základě kvalitativního vyhodnocení přínosů ze strany příjemců prokazuje, že opatření nadále podporuje zvyšování kvality životních podmínek zvířat. Poskytnutá podpora se projevuje kupříkladu nižším znečištěním zvířat, snížením projevů agresivního chování, lepším zdravotním stavem zvířat nebo snížením obtížnosti porodů a v konečném důsledku příjemci pozorují zvýšení užitkovosti zvířat, snížení míry brakace nebo pozitivní dopady na jakost mléka.

V prioritní oblasti *4A Obnova, zachování a zvýšení biologické rozmanitosti, zemědělství vysoké přírodní hodnoty a stavu evropské krajiny* byly vyhodnoceny výsledky analýzy / kvantifikace Indikátoru ptáků zemědělské krajiny. Ta prokazuje, že i přes rozšiřování výměry závazků, u kterých je prokázán pozitivní vliv na zemědělskou krajинu a biodiverzitu nadále početnosti ptáků zemědělské krajiny v ČR

klesá. V neposlední řadě byla předmětem hodnocení také příprava na analýzy, které bude nutné realizovat pro ex-post hodnocení PRV v roce 2026.

Závěry a doporučení

V hlavních oblastech podpory PRV, především v opatřeních investičního charakteru, v opatření M04, odpovídá implementační pokrok současné fázi programu. Lze konstatovat, že realizace opatření podporující rozvoj a zvyšování konkurenceschopnosti zemědělských a lesnických podniků úspěšně pokračuje a výrazně přispívá ke zlepšování mikroekonomické situace i stability těchto podniků.

Na základě zjištění Jarního průběžného hodnocení 2022 doporučujeme následující:

- Znovu podrobně posoudit reálnost naplnění zejména v opatřeních M01 a částečně také v M16 (operace 16.4.1) a pokračovat v podpoře absorpční kapacity M01 či přistoupit k realokaci prostředků.
- Vzhledem k omezené možnosti revize cílových hodnot u věcných indikátorů 4.3.1 Pozemkové úpravy, především u ekologických a protierozních opatření, v tomto programovém období se zaměřit na důkladnější analýzu při nastavení cílových hodnot pro příští programové období.
- Pokračovat v podpoře projektů zaměřených na diverzifikaci, především pro operaci 6.4.1 (všechny záměry).

EXECUTIVE SUMMARY

The spring term evaluation 2022 as of 31 December 2021 is the output of the ongoing evaluation of the Rural Development Program for the period of 2014-2020 (RDP 2014-2020). The report summarizes the financial and factual implementation of RDP as of 31 December 2021 and evaluates it in response to common evaluation questions 1-21 (except of Q19A and Q19B, which will be subject to a comprehensive evaluation in 2026).

Overall Approach to Evaluation

The spring term evaluation 2022 is based on a combination of quantitative and qualitative evaluation methods that were used for the preparation of answers to specific evaluation questions. The selected methods are based on the EC Guidelines for RDP evaluation, especially on the Guidelines to evaluate questions 1-21 for Mid-term evaluation 2017⁹.

Context of Implementation

As of 31 December 2021, 13 rounds of the call were announced in the RDP, whereby the 13th round of the call took place in the period under review. In addition, a continuous receipt for measure M19 LEADER co-operation activities (community-led local development) and measure M20 Technical Assistance was also in 2021 underway.

In the case of "environmental measures", there is a continuous submission of grant applications (in the form of so-called Single Application) since 2015¹⁰ and then also in this half-year also within the operations 8.4.1 Restoration of forest stands after calamities.

There was no modification of the programming document in the second half of 2021 and the 9th modification remains in force.

Financial Progress of Implementation

The total drawdown of the RDP as at 31 December 2021 amounts to EUR 3,368,677,702¹¹¹², which represents 70.9 % of the total allocation for the RDP.

Within the scope of the environmental measures, EUR 2,370,042,940 was reimbursed as of 31 December 2021, which is 77.4 % of the allocation for these measures. The greatest progress has been made in the measure M15 (95.1 %), while the lowest is M11 (74.3 %). In absolute figures,

⁹Assessment of RDP results: How to prepare for reporting on evaluation in 2017 a Annex 11 – Fiches for answering common evaluation questions for RDP 2014 – 2020; European Commission (2016)

¹⁰ In 2021 as of 15 June

¹¹The ECB exchange rate as at 31 December 2020 in the amount of CZK 24.858 / EUR was used for the conversion after consultation with the contracting authority, the method of conversion for individual drawing phases is explained in Chapter 2.2.

¹²Including paid old liabilities in the amount of EUR 19 664 737

the greatest share of the total drawdown of environmental measures is attributed to measure M13 within which ca 932 mil. EUR has been reimbursed.

Since the beginning of the programme period, total public funding of EUR 978,970,025 (including EUR 12,697,716 for RDP 2007 – 2013 projects) were reimbursed in the project area of support (as of 31 December 2021). This amount also includes payments in Operation 6.1.1 Business start-up aid for young farmers. The total drawdown of the project operations as at 31 December 2021 represents 59.0 % of the allocation for project operations. The highest drawdown rates of the project measures represent operations 4.3.1 (97.4 %), 8.6.2 (97.4 %) and 8.6.1 (89.1 %).

Factual progress of implementation

The factual progress of the individual operations is described in the report in chapter 3.3 within the framework of the individual measures that enter into the evaluation and the answers to the evaluation questions.

As in the previous evaluation period (as at 30 July 2021), the highest factual progress is achieved by the operations 4.1.1 Support for investments in agricultural holdings, 6.1.1 Business start-up aid for young farmers, 8.6.1 Equipment and technologies for forestry and 8.6.2 Technical equipment of woodworking establishments. The above-mentioned operations also recorded the highest subsidy rate for the given allocation. Rapid implementation progress is evident under measure M16, with the exception of operation 16.4.1.

Low implementation progress as at 31 December 2021 is indicated by the low number of participants in Training actions (1.1.1)¹³, with the exception of priority area 2B and 3A. Also, the implementation of M19 LEADER co-operation activities is lower and corresponds to the later start of the implementation of M19 projects.

Due to the closure of new applications for entering into five-year commitments within measures M10 and M11 (with two exceptions for marginal titles in measure M10), there was a slight decrease in the total area of commitments in both of these dominant measures in 2021. Although relevant Government Regulations enabled entering into follow-up shortened commitments for a two-year bridging period, resp. one-year period (since 2021), until the implementation of the new Rural Development Program will have been started, these could have only been concluded on areas that were included in standard five-year commitments as of 31st December 2019. However, these commitments could not have been concluded on new plots. This limitation has been however lifted for M11 in 2021 and commitments on new plots can be concluded yet again. In effect there was a significant increase of the total area of commitments within the M11 measure amounting to ca. 24

¹³ The situation in 2020 and 2021 was also affected by limiting the possibility of holding events with regard to measures related to COVID-19

thousand ha (4.5 % increase). In contrast, the total area of commitments within the M10 continues to decrease by ca. 0,1 %. Both measures meet the target values of the committed area, reaching 109.5, respectively 99.7 % of the target values (in the case of M11 the target value has been increased by ca. 15 %; current committed area would therefore reach more than 115 % of the target value before the increase).

The implementation of measure M13 shows a constant trend, a very small decrease in the committed area within one tenths of a percent has been observed. Similarly, the implementation of the M12 measure is constant. In contrast, in the case of M15, following a dramatic increase in the commitment area from 2020 the total area of commitments has shrunk again by 30 – 38 % in 2021. Whereas in the case of the sub-measure 15.2.1 the total area of commitments is despite the decrease still significantly larger than in 2019, in the sub-measure 15.1.1 the total area of commitments is currently lower than in 2019 by ca. 1000 ha. The reason of this decrease is the fact that no new commitments can be concluded since 2021 in M15.

Evaluation questions assessment

During the second half of 2021, the intensity of the overall RDP contribution to the support of the development of knowledge base, cooperation and innovation, lifelong education and to the empowerment of the relation between research and development has increased.

This increase was caused mainly due to gradually accelerating implementation in the measure M16 Co-operation. Nevertheless, lower pace of implementation in operation 16.4.1 Horizontal and vertical cooperation among actors in short supply chains and local markets remains. About 20 % of sector workers have already visited the information and training events supported by the program. The total number of participants in training events remains with the exception of PA 2B and 3A very low (13 % at all realized events).

With regard to the implementation of RDP in Operation 4.1.1 Support for investments in agricultural holdings, it can be stated that RDP contributes to the modernization of supported farms. From the evaluation of GVA growth and agriculture output of supported farms, it can be stated that a positive development has been recorded, respectively effect of on the supported entities.

The ongoing implementation of the RDP shows that this program contributes to the entry of young farmers into the agricultural sector. 1 139 young farmers have already been supported under operation 6.1.1 Business start-up aid for young farmers, which represents 4.3 % of all agricultural holdings in the Czech Republic.

Reimbursed projects implemented by food entities (382 unique applicants) under operation 4.2.1 Support for investments in processing /marketing and/or development of agricultural products

represent 5.3 % of all food entities in the Czech Republic. This means exceeding the target value of the number of supported enterprises from RDP against all food entities, which is 4.3 %.

RDP interventions have contributed to improving the competitiveness of food businesses to a greater extent than intended. From this perspective, the contribution of RDP to value added investment in agricultural processing can be assessed as beneficial.

Progress in the implementation of interventions, which should contribute to increasing the economic performance of forestry businesses, is evident, thanks to the dynamics newly in both operations in parallel.

The number of supported enterprises within the scope of business diversification reaches satisfactory values and it can be assumed that the RDP will contribute to the diversification of farms as intended, with the exception of the number of jobs created. Problems with creating new jobs are cross-cutting for most relevant measures and operations.

RDP interventions contributed to the production of renewable energy in an annual volume of 3,524 Toe, corresponding to 147.5 TJ. This amount represents only 0.27 % of total biomass production in the Czech Republic intended for non-household use. The contribution of RDP to the total production of renewable energy in the Czech Republic is therefore very low.

Long-term monitoring of the results of the M14 measure based on a qualitative assessment of the benefits provided by the beneficiaries constantly proves that the measure enables the improvement of animal welfare. The support from RDP has brought about, for example, lower animal pollution, reduction in aggressive behavior, improved animal health or lowering the difficulty in giving birth, and ultimately the beneficiaries observe increased animal performance, reduced culling rates or positive effects on milk quality as results of implementing the M14 measure.

Related to the priority area 4A *Restoring, preserving and enhancing of biological diversity, high nature value agriculture and the status of European landscape*, the results of the analysis / quantification of the Farmland Bird Index were evaluated. This analysis proves that despite the expansion of the area of commitments, which have proven positive impact on the agricultural landscape and biodiversity, the number of farmland birds in the Czech Republic continues to decline. Last but not least, the evaluation also focused on the preparation for analyses that will have to be carried out for the ex-post evaluation of the RDP in 2026.

Conclusions and suggestions

In the main areas of RDP support, especially in investment measures, in measure M04 particularly, the implementation progress corresponds to the current phase of the program. It can be stated that the implementation of measures supporting the development and the increase

of the competitiveness of agricultural and forestry enterprises has advanced successfully and contributes significantly to the improvement of the microeconomic situation and stability of these enterprises.

Based on the findings of the Autumn Term Evaluation 2022 we suggest the following:

- To assess in detail the reality of achievement the indicators, especially in measures M01 and partly also in M16 (operation 16.4.1) and continue to support the absorption capacity for measure M01 or proceed with reallocation of funds.
- In respect to limited potential of the revision of target values for factual indicators of 4.3.1 Land Consolidation in this program period, focus on an in-depth analysis for setting target values for the next program period.
- Continue to support projects aimed to diversification, in particular in operations 6.4.1 (all terms).

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Europa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ